

Landskap: Småland. Upptecknat av: Carl Wikin.
 Härad: Uppvidinge. Adress: Furåkra, "Kråksmåla"
 Socken: Alghult. Berättat av: Isabella Forlandhoff.
 Uppteckningsår: 1947. Född år 1800. i Alghultsocken.

Ämne: Kyrkosånger.

(Landsmål- och Folkminnesarkivets
Kartprägelista^{n:o} 53.

Vol: 1.

Sidor: 1-5.

1.)
Efter min mormars Susanna Er-
landsdotter har jag till största de-
len denna sägen; men även min
fader Erik Jansson, född 1822 och
min farbror Nils Jansson, född 1811,
tala där om ungefär det samma.
Men, som morfars sägen var bäst
detaljerad, så upptecknar jag den.
Obs! Gnam Höghultssocknen ligger
av hög ålder en by som heter Hö-
hult och utgör för byn en stor slätt,
som av ålder heter och heter
"Höghultsblätt." Numera finnes där
b.a. en järnvägs och Paktstation
med samma namn. Obs! När kris-
ten damen vunnit intåg i vä-
ra orter så skulle å Höghults-
slätt socknens första kyrka

L.)

ACC. N:R. M. 7790:2.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

byggas. Jag skriver första; ty i Sak-
skians Skap i nuvarande Hög-
hultskyrka finnes ett gånghjärn,
som varit i gamla kyrkan, fatt
den ej blev byggd å Hög-
hultsklätt.
Å gånghjärnet är runskrivt, som
uttyckt lyder så; "Jenna dörr i-
kastades anno 1784. Det måste va-
rit den kyrkan, som skulle
blivit byggd å Hög-
hultsklätt, om
vi enligt historien tänka på att
"Nordens apostel Puskas" Predi-
kade kristendom i Vårt Land
första gången omkring 800, och där-
till lägga de svårigheter, som möt-
te de kristna missionärer
innan det gick att få "sakra"
ur krappan på våra hedviske

3.)

ACC. N.R. M. 7790:3

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

förfäder. Seto dröjde nog en tid an
cirka 300. år innan kyrkor bygg-
des i våra orter; ty först måste ju
kristendamen blivit förhärskan-
de. — Kyrkan som skulle byggas
å Hakultskällö var en träkyrka.
Ty enligt fädernas utvaga var trä-
et sedan kalkrappat. Sen kyr-
kan reus 1808. och det grava tim-
ret inköptes av Örebro's Greve-
gods i Helleberga socken, Krava-
bergs-Län och därav rippfördes
Godsens "Greva byggning." — Numera
vara ofta de gamla utidskyrkor
na av sten, men så var här ej
fallet. — Emellertid, när grunden
till kyrkan varit lagd, så börja-
de timmermännen bygga. Obs! Men

4.)

ACC. N:R. M. 7790:4.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

vad, som byggdes på dagarna, det
reus ner, ^{ans. n. 14. 1. 1. 1.} så när som det första
timmerverket. Det traddes vara
"Förhammade troll" som av ovil-
ja mot kristendomen förhind-
rade kyrkobygget, så dom mis-
ste sluta att bygga. Men de krist-
na församlingssammansatta ville ha-
va sin kyrka byggd. I sin svära
belägenhet vände dom sig till
en "Klok Kärning" som sade att
dom skulle skapa sig 2 vita
twillingar och öka dem, samt
vid öket påstå det första timret
av den mistyckade kyrkan, så
skulle dom låta öarna gå ost-
dom ville. Som gjorde så som
den "Kloka" rått dom till. Ökar-

5.)
na gunga en $\frac{1}{2}$ mil norr över från
Höghultslätt och gunga in i en
båt Länstugan, som hette "Högskut-
bet;" ty där hölls ofta älgar till. - Sen
"Kloka" hade desstiles sagt, att det
första däggdjur, som lyckades
fånga, där som funna ovarna,
skulle som gräva ner levande
på den blivande kyrkorummen.
Som funna en nyfädd älgkalv,
som grävdes ner och blev därav
ett andeväsen, som hette "Kyrka-
grim;" vars nygift var att hålla
kyrkan och griftgården fri från
inkräktare. Kyrkan, som där bygg-
des blev lyckosam. Namnet Hög-
skult säges härleda sig därav att
socknens första kyrka byggdes i
"Högskultbet."